

**GÜVENLİ EV,
SAĞLIKLI ÇOCUK**

1. EĞİTİM: EV KAZALARINDA DUYARLILIK ALGISI

**HAZIRLAYAN:ŞEYDA
UZUNLU**

GİRİŞ

Çocukların gelişim sürecinde bazı dönemler oldukça önemlidir. Bu süreçte çocukların ihtiyaçları da değişkenlik göstermektedir. Çocukluğun 0-3 yaş aralığını kapsayan dönemi de bu dönemlerden biri olarak çocukların gelişiminde büyük rol oynamaktadır.

GİRİŞ

Bu dönemde; bebeklerin büyüme ve gelişmesi çok hızlı, bebek ile anne arasındaki duygusal bağ ise çok güçlüdür. 0-3 yaş dönem hızlı büyüme ve gelişme ile buldukları çevreden en çok etkilenilen dönem olmasından dolayı ev kazalarına en açık dönemlerden biridir. 0-3 yaş arasındaki çocukların motor ve duygusal gelişim özellikleri, kazalara maruz kalma risklerini doğrudan içerir.

GİRİŞ

Bu nedenle eğitimimizin ilk bölümünde 0-3 yaş arası bebeklerin gelişim sürecinden bahsedeceğiz.

Amacımız çocuğunuzun gelişim sürecinde büyük önem taşıyan bu süreçte sizlere yardımcı olmak ve aklınıza gelebileceğini düşündüğümüz sorularınıza cevap bulabilmektir.

GİRİŞ

**ÇOCUĞUN GÜVENLİĞİ, ANNENİN
FARKINDALIĞIYLA BAŞLAR.**

0-3 YAŞ ÇOCUĞUN GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

YENİDOĞAN; başını dik tutamaz, kol ve bacakları çekik pozisyonundadır, parmaklarınızı avuçlarının içine koyduğunuzda sıkıca tutar.

1.AYDA; yüzüstü pozisyonda başını biraz kaldırabilir, elleri hala yumruk şeklindedir, bebeğin koltuk altından tutunca emekleme hareketleri yapabilir, kol ve bacak hareketleri düzensizdir.

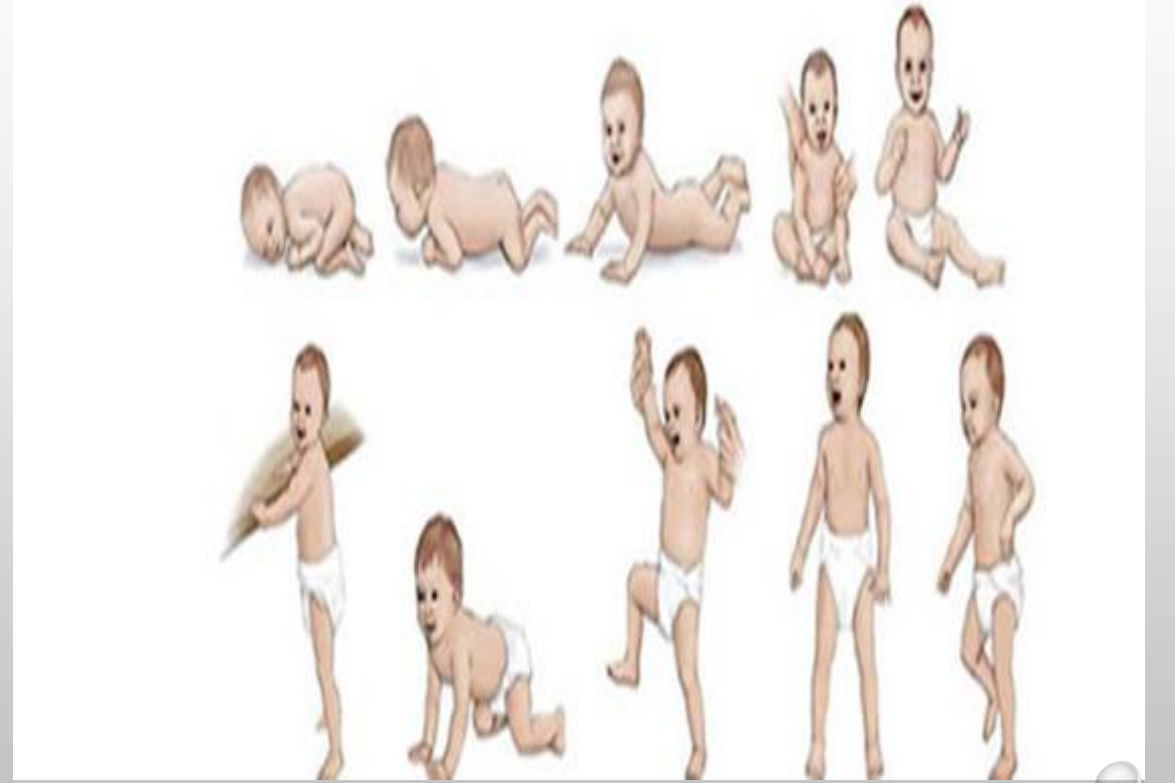
0-3 YAŞ ÇOCUĞUN GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

2.AYDA; bebeğin hareketleri uyumlu olmaya başlar, ellerdeki yumruk açılmaya başlar, kol ve bacak hareketleri daha düzenlidir, başını dik tutmaya başlar, yan pozisyondan sırt üstü pozisyona dönebilir.

3.AYDA; başını dik tutabilir, bulunduğu konumda yuvarlanma becerisine sahiptir dikkatli olunmalı, tekmeleme hareketleri yapabilir, eşyaları çekip bırakabilir.

0-3 YAŞ ÇOCUĞUN GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

- **4.AYDA;** destekli oturtulduğunda başını tutar, çevresindeki eşyalara bakar, tutarak ağızına götürmek ister, kollarından yere basma pozisyonunda tutulunca basmaya çalışır, ellerini birleştirebilir, yan dönebilir.
- **5.AYDA;** destekle oturma ve zıplama hareketleri yapar, bebek bu süreçte hem elini hem de cisimleri sürekli ağızına sokma eğilimindedir.

0-3 YAŞ ÇOCUĞUN GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

- **6.AYDA;** bebeğiniz aktif olarak hareketlidir, sırt üstü pozisyondan yüzüstü pozisyona dönebilir, destek almadan oturabilir, ayakta tutulunca yere basmaya çalışır, eşyaları bir elinden diğerine geçirebilir, elleriyle yemek yemeye başlar.
- **7.AYDA;** bebek desteksiz oturur, yuvarlanarak yer değiştirir, eline kaşık verdiğinizde yemek yemeye çalışır.

0-3 YAŞ ÇOCUĞUN GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

- **8.AYDA;** bebeğiniz artık belli bir amaca yönelik hareket eder, oturabilir, emeklemeye başlayabilir, ayağa kalkmaya çabalar, elinde tuttuğu eşyaları birbirine vurmaktan hoşlanır.
- **9.AYDA;** bebeğiniz artık nesnelere tutabilir, koltuktan tutunarak ayağa kalkabilir, emekler, oyuncakları vermeseniz de kendisi alabilir, hareketli oyunlar oynamayı çok ister.

0-3 YAŞ ÇOCUĞUN GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

10.AYDA; motor becerileri gelişmeye başlar, baş ve işaret parmağıyla nesnelere tutabilir, parmaklarını deliklere sokmayı çok sever, emekleyerek ve tutunarak istediği yere gidebilir bu yüzden bu süreçte ev kazalarına dikkat edilmesi önemlidir.

11.AYDA; bebeğiniz yürümek ister, bulunduğu yerde ayağa kalkabilir ve tekrar oturabilir, dokunabileceği şeylere karşı ilgisi çok yüksektir, ıslak ve yapışkan şeylere dokunmaya karşı da çok meraklıdır, çoraplarını çıkarmaktan hoşlanır.

0-3 YAŞ ÇOCUĞUN GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

12.AYDA; bebeğiniz eşyalardan tutunarak yürüyebilir, dolap ve kapıları açabilir, yüksek yerlere tırmanabilir.

13-14. AYLARDA; bebek yardımsız yürüyebilir, merdivenlerden emekleyerek çıkabilir.

15.AYDA; yardımsız yürüyebilir, bebeklerin hareketliliği arttığı için çevresini keşfetmeye daha isteklidir. bu ayda düşme, boğulma, yanma riski daha yüksektir.

0-3 YAŞ ÇOCUĞUN GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

18.AYDA; yemeğini kendi yiyebilir, yardım almadan koltuğa tırmanabilir ve inebilir, tek başına güvenli bir şekilde yürür.

2 YAŞINDA dengeli bir şekilde çömelebilir, üç tekerlekli bisikleti ayaklarıyla iterek ilerletebilir, tırmandığı mobilyadan inebilir.

2.5 YAŞINDA düz belirli bir çizgi üzerinde geriye doğru yürüyebilir, kaydırdan kayabilir.

3 YAŞINDA tek ayak üstünde durabilir, takla atabilir, merdivenlerden ayak değiştirerek çıkabilir, üç tekerlekli bisiklet sürebilir, kalemle daire çizebilir.

0-3 YAŞ ÇOCUĞUN GELİŞİM ÖZELLİKLERİ

Gelişim dönemleri göz önüne alındığında 0-3 yaş dönemindeki çocuklar; meraklı ve hareketli olmaları, motor ve zihinsel gelişimlerinin henüz tamamlanmamış olması nedeniyle riskleri öngörememekte ve kontrolsüz davranışlar sergilemektedir. Bu durum, onları ev kazaları açısından yüksek risk altına sokmaktadır.

KAZA NEDİR?

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), kazayı “kişinin kontrolü dışında, aniden meydana gelen ve fiziksel ya da ruhsal zarara neden olan önlenemez olay” şeklinde tanımlamaktadır.

Günümüzdeki kazalar, önlenemez sağlık sorunları arasında önemli bir yer tutmakta; Ölüm ve engellilik nedenleri arasında da başta gelmektedir. Kaza, kişi, çevre ve etkenlerin sonucu olarak, kişinin iradesi dışında ortaya çıkan; yaralanma, sakatlık, can ve mal kaybına neden olabilen **ciddi bir halk sağlığı sorunudur.**

YARALANMA NEDİR?

İnsan vücudunun;

- Kasıtlı veya kasıtsız olarak,
- Isı, mekanik, elektrik veya kimyasal etkenlerden etkilenmesi veya
- Oksijen ve ısı gibi yaşamsal ihtiyaçlardan yoksun kalma sonucu ortaya çıkan olaydır.

YARALANMALAR NEREDE GERÇEKLEŞİR?

YARALANMAYI HAZIRLAYAN RİSK FAKTÖRLERİ

ÇEVRESEL FAKTÖRLER:

- GEREKLİ KANUN VE DÜZENLEMELERİN EKSİKLİĞİ,
- MEVCUT KANUNLARIN UYGULANMASININ YETERSİZ KALMASI,
- GÜVENSİZ ÇEVRE VE YAŞAM ALANLARI,
- TEHLİKELİ DAVRANIŞLARA ÖZENDİREN REKLAMLAR VE MEDYA PROGRAMLARI YER ALMAKTADIR.

YARALANMAYI HAZIRLAYAN RİSK FAKTÖRLERİ

KİŞİSEL FAKTÖRLER

ÇOCUĞUN;

- Risklerin Farkında Olmaması,
- Deneyimsizliği,
- Yeni Şeyleri Keşfetme ve Merak Duygusu,
- Riskli Davranışlarda Bulunması,
- Psikolojik Uyumsuzluğu,
- Duygusal Stresin Artması,
- Kişisel Koruyucu Önlemleri Kullanmamasıdır.

YARALANMAYI HAZIRLAYAN RİSK FAKTÖRLERİ

KİŞİSEL FAKTÖRLER

ANNE VEYA ÇOCUĞUN BAKIMINI ÜSTLENEN DİĞER BİREYLER İÇİN;

- Psikolojik Uyumsuzluk ve Artan Duygusal Stres,
- Madde Kullanımı, Yorgunluk ve Dikkati Dağınıklığı,
- Dalgınlık veya Unutkanlık,
- Üzüntü ve Stres Yaşama,
- Annenin Yaşı,
- Görme Bozuklukları ve Güçlükleri,
- Zihinsel veya Fiziksel Engeller,
- Çocuk Güvenliği Konusunda Yeterli Etkiye Sahip Olmama yer almaktadır.

OLUŐUM YERLERİNE GÖRE KAZALAR

Kazalar, **oluőum yeri** ve **nedenlerine** göre altı ana grupta incelenmektedir.
Bu gruplar;

Trafik kazaları

İő kazaları

Endüstriyel kazalar

Spor kazaları

Okul kazaları

Ev kazalarıdır.

EV KAZALARI

Ev kazaları, ev içinde veya bahçe, garaj gibi ev çevresinde meydana gelen olaylardır. Sık görülmesi ve ağır yaralanmalara, hatta ölüme yol açabilmeleri nedeniyle halen önemli bir **toplumsal sağlık sorunu** olarak kabul edilmektedir.

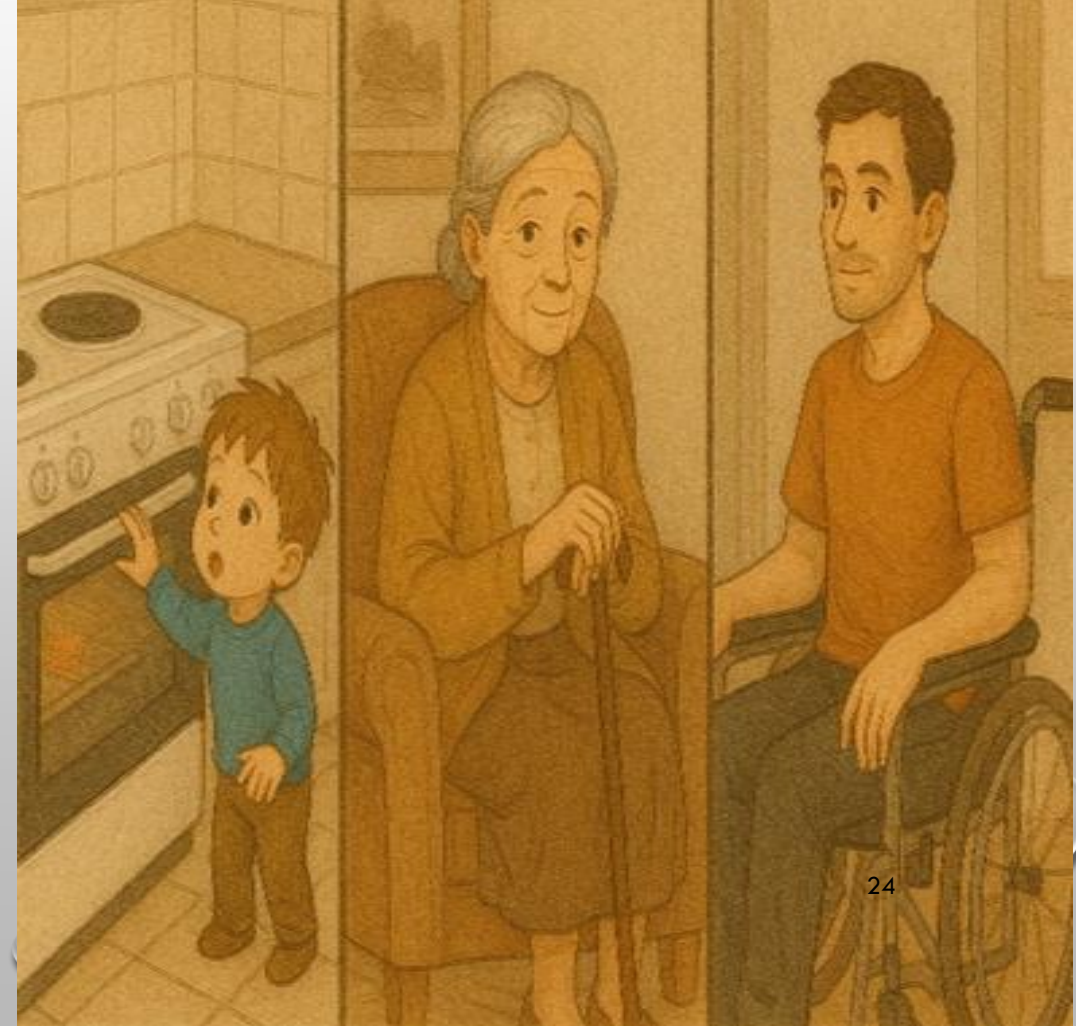
EV KAZALARINDA RİSK GRUPLARI

- Ev kazalarında en yüksek risk gruplarını;

Çocuklar,

Yaşlılar ve

Fiziksel, zihinsel veya sosyal engeli olan kişiler oluşturmaktadır.

EV KAZALARINDA RİSK GRUPLARI

Özellikle çocuklar tehlikelerin farkında olmamaları, riskli risklere daha açık olmaları ve doğal merakları nedeniyle ev kazalarına karşı daha yüksek risk altındadırlar.

EV KAZALARINA BAĞLI YARALANANMALAR NEDEN ÖNEMLİDİR?

Ev kazaları, dünya çapında sık görülmeleri, ölüm ve kalıcı sakatlıklara yol açabilmeleri ve büyük ölçüde önlenabilir olmaları nedeniyle önem taşıyor.

- Çocuk acil servislerine yapılan başvurularda, ev kazaları her zaman ilk üç neden arasında yer almaktadır.
- Her yıl ev kazaları nedeniyle ölen çocuk sayısı, lösemi ve menenjit gibi hastalıklara bağlı ölenlerden daha fazladır.

EV KAZALARINA BAĞLI YARALANANMALAR NEDEN ÖNEMLİDİR?

- Çocukluk çağı kazalarının yaklaşık %70-75'i ev ve çevresinde meydana gelmektedir.
- Kazaların %58'i, çocuğun yanında bir yetişkin varken gerçekleşmektedir.
- Ev kazaları sonucunda ölen çocukların %70'i 4 yaş ve altındadır.
- Ölümlerin %80'i gelişmekte olan ülkelerde görülmektedir.

1. EĞİTİMİMİZİN SONUNA GELDİK. UMARIM
ANNELERİMİZ İÇİN VERİMLİ BİR EĞİTİM
OLMUŞTUR. BİRDAHAKİ EĞİTİMDE GÖRÜŞMEK
ÜZERE. SAĞLIKLA VE GÜVENLE KALIN 😊